

13 Αυγούστου 2025

Όσιος Δωρόθεος

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Όσιος (Αββάς) Δωρόθεος. Τοιχογραφία Λιτής Αγίου Νικολάου. έργο Γαλατσιάνων αγιογράφων 1802,

Εορτάζει στις 13 Αυγούστου

Η διάκρισις εν λόγοις σοις ερρή,
Ω Δωρόθεε των μοναστών το κλέος.

Βιογραφία

Ο αββάς (πατήρ) Δωρόθεος είναι μεγάλη ασκητική μορφή του δού αιώνας μ.Χ., που όμως στον πολύ κόσμο παραμένει άγνωστη.

Σε νεαρή ηλικία εγκαταβίωσε σε κοινόβιο Μοναστήρι, στο οποίο ηγούμενος ήταν ο αββάς Σέριδος. Σε κοντινή απόσταση από το Μοναστήρι ζούσαν τότε οι δυο μεγάλοι ασκητές Βαρσανούφιος και Ιωάννης, οι οποίοι είναι γνωστοί από το βιβλίο «Βίβλος Βαρσανουφίου και Ιωάννου», που περιέχει τις σοφές απαντήσεις που έδιδαν σε διάφορα ερωτήματα πνευματικής φύσεως.

Επειδή ήσαν έγκλειστοι, ελάμβαναν γραπτώς τις ερωτήσεις και πάλι γραπτώς έδιναν τις απαντήσεις. Ο Όσιος Δωρόθεος, αυτούς τους αγίους ησυχαστάς, τους ευλαβείτο πάρα πολύ και με την σύμφωνη γνώμη του ηγουμένου Σεριδου τους συμβουλευόταν για κάθε σοβαρό θέμα, που είχε σχέση με την πνευματική του πορεία και χωρίς την σύμφωνη γνώμη τους τίποτα δεν έπραττε.

Στο συναξάρι του οσίου Δωροθέου αναφέρονται ερωτήσεις του προς τους μεγάλους αυτούς ασκητές, καθώς και οι σοφές απαντήσεις που λάμβανε. Αναφέρουμε ένα μόνο παράδειγμα.

Κάποτε ο λογισμός τον ξεσήκωσε να φύγει από το Μοναστήρι και να πάει στην έρημο, για να ζήσει με περισσότερη ησυχία και προσευχή, αφού στο Νοσοκομείο της Μονής, όπου διακονούσε, είχε πολλούς περισπασμούς και δεν εύρισκε ησυχία και αρκετό χρόνο για προσευχή και ανησυχούσε μήπως έτσι «χάσει την ψυχή του».

Φανέρωσε τον λογισμό του στον αββά Ιωάννη, όπως το συνήθιζε, και στην συνέχεια του έκανε υπακοή. Η πραγματικά θεόπνευστη συμβουλή του μεγάλου ασκητού σημάδεψε την ζωή και την μεγάλη πνευματική πορεία του νεαρού τότε μοναχού Δωροθέου.

Του είπε ότι ησυχία είναι το να φυλάσσει κανείς την καρδιά του από δόσεως και λήψεως και ανθρωπαρεσκείας και των λοιπών ενεργειών. Για να δρέψει τους καρπούς της ησυχίας πρέπει πρώτα να βγάλει φύλλα της ασκήσεως και της πρακτικής ζωής. Δηλαδή να κάνει υπακοή και υπομονή.

Αλλά και ο αββάς Βαρσανούφιος, που είχε και αυτός ερωτηθεί, έδωσε την ίδια

απάντηση. Έτσι ο Δωρόθεος παρέμεινε στην υπακοή, την διακονία και την υπομονή και σημείωσε μεγάλη πρόοδο στην πνευματική ζωή.

Όταν όμως ήλθε το «πλήρωμα του χρόνου», αναχώρησε στην έρημο, σε ώριμη πλέον πνευματική ηλικία. Ήθελε να ζήσει και να τελειώσει την ζωή του ως ησυχαστής. Ο Θεός όμως είχε άλλα σχέδια γι' αυτόν, αφού τον ήθελε ποιμένα και οδηγό ψυχών. Όσο απέφευγε την ευθύνη, τον περισπασμό και την δόξα, τόσο αυτά τον καταδίωκαν.

Γύρω του μαζεύτηκε ένας μεγάλος αριθμός μοναχών, γεγονός που τον ανάγκασε να συστήσει Μοναστήρι.

Ο Όσιος Δωρόθεος αφού έζησε ασκητικά, απεβίωσε ειρηνικά.

Λόγοι του Οσίου Δωρόθεου, βρίσκονται στις «Κατηχήσεις» του Θεοδώρου του Στουδίτου ενώ σώζονται και αρκετά συγγράμματα του.

Στο συλλογικό έργο «Αββά Δωροθέου - Έργα ασκητικά», αναφέρονται οι λόγοι και οι διδασκαλίες προς τους μαθητές του. Οι διδασκαλίες αυτές είναι μάλλον προφορικές ομιλίες, που μας διασώθηκαν με χειρόγραφα των ακροατών του, οι οποίοι αρχικά κατέγραψαν τα κεντρικότερα σημεία και νοήματα κάθε θέματος και αργότερα με την επίβλεψή του τα ανέπτυξαν. Μερικές από αυτές είναι: «Για την αποταγή», «για την ταπεινοφροσύνη», «για την συνείδηση», «για το κτίσιμο και αρμολόγημα των αρετών της ψυχής», «για το ότι πρέπει να φροντίζουμε να κόβουμε γρήγορα τα πάθη πριν εξοικειωθεί μαζί τους η ψυχή», «για τις άγιες νηστείες» κ.λ.π. Πρόκειται για καταπληκτικές ομιλίες, που δίνουν απάντηση σε μεγάλα υπαρξιακά ερωτήματα, δημιουργούν έμπνευση, αλλά και έφεση για βίωση της ορθόδοξης πνευματικής ζωής.

Ο ἈΒΒΑΣ

ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Πηγή: saint.gr